

19.05.2021

Asia/21

§ 144

Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite tekonurmikentistä kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jussi Chydenius ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että pienempiä, esimerkiksi koulujen yhteydessä sijaitsevia kenttiä päällystettäisiin tekonurmella ja annettaisiin ilman varauksia kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön.

Viideltätoista kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä on varattu vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Vuoroja on kahtena tai kolmena päivänä viikossa, eri kentillä eri päivinä. Merkittyjen vapaavuorojen lisäksi kentät ovat vapaasti käytettävissä aina kun niillä ei ole muuta toimintaa.

Vapaavuorojen aikana kentät ovat olleet varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta. Uusien tekonurmikenttien rakentamisen ohella tuleekin miettiä keinoja yleisövuorojen käytön tehostamiseksi. Nykyisten yleisövuorojen käyttöaste ei ole niin korkea, että uusien vapaassa käytössä olevien kenttien rakentaminen olisi välttämättä perusteltua.

Tekonurmikenttien rakentaminen kaventaa luonnonjääkenttäverkkoa, jolle on huomattavaa kysyntää. Erityisesti jalkapallon tarpeisiin rakennetut kumirouhetekonurmikentät sopivat hiekkatekonurmi- ja kivituhkakenttiä huonommin talviurheilun tarpeisiin. Niiden jäädyttäminen vaatii merkittävästi enemmän työtunteja.

Pienten tekonurmikenttien rakentamiskustannukset ovat noin 70 000–200 000 euroa kentän koosta, sijainnista ja tekonurmityypistä riippuen. Hiekkatekonurmi on vähän edullisempi ja soveltuu laajemmin erilaiseen vapaa-ajankäyttöön, kumirouhetekonurmi jalkapalloon.

Vanhoja tekonurmimattoja ei tule siirtää uusille kentille, koska siirtäminen voi aiheuttaa niihin vaarallisia repeämiä. Mattojen käyttöikä on seitsemästä kymmeneen vuotta, jonka jälkeen ne tulisi kulumisesta joutuessaan uusia, eikä siirtää vähemmän tärkeinä pidetyille alueille.

Yleisillä alueilla olevat isommat kentät ovat useimmiten kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnassa, koulujen piholla olevat kentät puolestaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan. Kun käyttäjätoimialat toteavat hiekkakentän muuttamisen tekonurmikentäksi tarpeelliseksi, kaupunkiympäristön toimiala toteuttaa muutoksen käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa. Tekonurmikenttien toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen, joten sen sujuvuutta on tärkeää parantaa. Liikunnallisuuden edistämisen tulee olla kaikkien toimialojen yhteinen tavoite.

Kaupunkistrategian kärkihankkeena toteutettavassa liikkumisohjelmassa on asetettu tavoite koulupihojen liikunnallisuuden lisäämisestä. Koulujen piholla olevien välineiden ja varusteiden kunto on selvitetty kattavasti, ja kymmenen koulupihojen liikkumisolosuhteita on parannettu erillismäärärahalla vuosina 2019–2020. Valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnan ja ylläpidon parantamiseksi.

Vastaus on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristön toimialan lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

19.05.2021

Asia/21

1 Valtuutettu Jussi Chydeniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 05.05.2021 § 119

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 302

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

19.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
4.3.2021

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet-palvelukokonaisuus antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Hiekkakenttien muuttaminen tekonurmikentiksi

Rakennukset ja yleiset alueet-palvelukokonaisuus toteuttaa toiminnallisia hankkeita, kuten hiekkakenttien muuttaminen tekonurmikentiksi, käyttäjätoimialojen ilmaiseman tarpeen perusteella. Tekonurmikenttien tarpeen määrittely tapahtuu kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialojen toimesta.

Toimialojen näkökulmia tekonurmikenttiin

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on käsitellyt 02.02.2021 pitämässään kokouksessa valtuutettu Jussi Chydeniuksen ym. valtuustoaloitetta tekonurmien rakentamiseksi kaupunkilaisten vapaaseen käyttöön. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Tällä hetkellä tekonurmikenttien tarpeesta käydään kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan (KUVAn) sisäistä keskustelua. Kaikkien kenttien käyttöaste ei ole niin korkea, että uusien kenttien rakentaminen olisi välttämättä perusteltua. Tekonurmikentän rakentaminen kaventaa helposti potentiaalista luonnonjäakenttäverkkoa, jolle varsinkin taas kuluvana talvena on ollut merkittävää kysyntää. Lisäksi tekonurmikentät lisäävät painetta liikunnan ja ulkoilun investointi- sekä käyttömäärärahojen kasvattamista kohtaan.

Tekonurmikenttiä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon jo olemassa olevan kentän käyttäjien tarpeet ja punnita sitä, että lisääkö tekonurmen asentaminen ihmisten liikkumista vai käykö peräti päinvastoin.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (KASKOn) näkökulmasta koulu- pihojen kenttä voidaan toteuttaa, jos:

- oppilaat ovat toivoneet tätä pihavarusteiden määrittelyä koskevassa osallistumismenettelyssä
- toivotut toiminnalliset elementit sekä kenttä mahtuvat - oppilaiden ja toiminnan tavoitteita priorisoidaan
- kenttä mahtuu pihalle
- koulun välittömässä läheisyydessä ei ole kenttää
- rakennushistorialliset arvot sallivat sen myös (kaupunginmuseo puoltaa)
- kenttä voidaan toteuttaa turvallisesti (ei synny katvealueita tai alueita, joissa esim. kiusaaminen on mahdollista)
- maasto-olosuhteet sallivat

- toteutus on kustannustehokasta ekologista (linjassa kaupungin ympäristötavoitteiden kanssa)

Mikäli tekonurmeen päädytään, tulee määritellä, tehdäänkö hiekka- vai kumirouhetekonurmea. Alusta ratkaisee, millaiseen urheiluun kenttää voidaan käyttää. Alustaratkaisua ei näiden kahden välillä voi tehdä ns. monilajiperiaatteella, vaan kumirouhe on jalkapalloilun alusta ja hiekkatekonurmi soveltuu vapaa-ajankäyttöön. Hiekkatekonurmi on alustaksi asennettuna n. 15 % edullisempi vaihtoehto. Kumirouhekentän vuosittaiset huoltokustannukset ovat kaksinkertaiset hiekkatekonurmeen verrattuna.

Molemmat alustaratkaisut ovat kiinteistön ylläpidon ja siivoamisen kannalta haasteellisia kantautuvuutensa vuoksi, mutta kumirouhe on todettu huomattavasti kantautuvammaksi. Kumirouheeseen liittyy sisätiloihin kantautuessaan myös ominaishajua, mikä saatetaan kokea häiritseväksi. Kumirouheen voimakas kantautuvuus aiheuttaa myös itse alustalle suurempia muutoksia, minkä johdosta alusta tarvitsee tiheämmällä välillä huoltoa ja täyttöä.

Yhteenveto

Kun kyseessä on yleisellä, esimerkiksi puistoalueella oleva kenttä, KUVA määrittelee muutoksen tarpeen edellä mainittuihin näkökulmiin nojaten. Kun kyseessä on koulukiinteistöllä oleva kenttä, Kasko määrittelee muutoksen tarpeen edellä mainittuihin näkökulmiin nojaten. Mikäli käyttäjätoimialat toteavat hiekkakentän muutoksen tekonurmikentäksi tarpeelliseksi ja ilmaisevat tarpeen kaupunkiympäristön toimialalle soveltuvien menettelyjen mukaisesti, kaupunkiympäristön toimiala käynnistää hankkeen käytettävissä olevan määrärahojen puitteissa.

Lisätiedot

Sanna Rautajärvi, asiakaspäällikkö, puhelin: 310 32554
sanna.rautajarvi(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.02.2021 § 16

HEL 2020-012443 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että tekonurmialueiden ja -kenttien rakentaminen on lähtökohtaisesti positiivinen ja kannatettava asia. Paremmat fasilitetit kannustavat kaupunkilaisia liikkumaan ja ko-

keilemaan erilaisia urheilulajeja, tekonurmet ehkä ennen kaikkea pelaamaan jalka- ja pesäpalloa.

Helsingin kaupunki hallinnoi tällä hetkellä yhteensä 30 tekonurmikenttää, jotka ovat varsin suosittuja. Suurin osa tekonurmikenttien käyttövuoroista on jaettu kaupungin urheiluseuroille, jotka käyttävät kenttien tehokkaasti. Seuroihin kuulumattomille kuntalaisille on puolestaan varattu 15:ltä kaupungin hallinnoimalta tekonurmikentältä matalankynnyksen ja vapaaseen käyttöön tarkoitettuja yleisövuoroja arkisin klo 16–18 ja viikonloppuisin klo 10–12. Niitä on noin 2–3 päivänä viikossa, ajoitettuna eri viikonpäiville. Silloin kun tekonurmikentillä ei ole muuta toimintaa ne ovat myös vapaasti käytettävissä. Yleisövuorojen aikana kentät ovat kuitenkin olleet pääosin varsin matalalla käytöllä Töölön Pallokenttää lukuun ottamatta. Uusien tekonurmikenttien rakentamisen rinnalla tulisi pohti keinoja yleisövuorojen käytön tehostamiseksi.

Tekonurmialueiden lisäämiseen liittyy lisäksi haasteita. Ensinnäkin pienten tekonurmikenttien rakentamiskustannukset ovat noin 70 000–200 000 euroa kentän koosta ja sijainnista riippuen. Tällaisten kenttien ylläpitämisestä syntyy käyttökustannuksia noin 1 000–2 000 euroa/vuosi.

Toiseksi vanhojen tekonurmimattojen siirtäminen toisilta kentiltä ei ole lähtökohtaisesti kannatettava ajatus. Mattojen käyttöikä on keskimäärin seitsemästä kymmeneen vuotta, jonka jälkeen ne tulisi kulumisesta joutuen uusia, eikä siirtää vähemmän tärkeinä pidetyille alueille. Lisäksi mattojen siirtämisessä merkittävänä käytännön riskinä on niiden repeäminen ja tätä kautta muuttuminen käyttäjille vaarallisiksi.

Kolmanneksi varsinkin jalkapallon tarpeisiin viime vuosina rakennetut kumirouhetekonurmikentät sopivat hiekkatekonurmi- ja kivituhkakenttiä heikommin talviurheilun tarpeisiin. Näiden jäädyttäminen esimerkiksi vaatii runsaasti enemmän työtunteja.

Pienempiä kenttiä koulujen läheisyydessä ja puistoalueilla hallinnoivat pääasiassa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimiala. Kaupunkistrategian kärkihankkeena toteutettavassa liikkumisohjelmassa on asetettu tavoite koulupihojen liikunnallisuuden lisäämisestä. Koulupihojen ja pihoiden olevien välineiden ja varusteiden kunto on selvitetty kattavasti eri tietolähteitä hyödyntäen. Vuosina 2019–2020 kymmenen koulupihojen liikkumisolosuhteita parannettiin erillismäärärahalta. Valmistelussa on pitkäjänteisempi suunnitelma pihojen kunnan ja ylläpidon parantamiseksi. Asian eteenpäin viemiseksi on tärkeää parantaa yhteistyötä kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja

myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite.

Liikunta-alueiden ja -puistojen investointisuunnitelmassa ei ole varauduttu esitettyyn koulujen kenttien uusimiseen. Näiden investointimäärärahojen viime vuosien niukkuuden vuoksi, liikuntapalvelukokonaisuuden omia tekonurmikenttiä ei ole pystytty uusimaan sillä aikataululla kuin olisi ollut niiden käyttökunto huomioon ottaen tarpeellista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että vuodelle 2022 liikunnan investointimäärärahoja lisätään.

Käsittely

16.02.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikuntapaikkapäällikkö Petteri Huurre.

Vastaehdotus 1:

Jussi Chydenius: Poistetaan kappaleen 7 lopusta virke:

"Tätä edesauttaisi entistä toimivampi yhteistyö kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä."

ja korvataan seuraavalla:

"Asian eteenpäin viemiseksi on tärkeää parantaa yhteistyötä kaupunkiympäristön, kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä Staran välillä. Tämä on välttämätöntä, koska kenttien maa-alueet ovat eri toimialojen hallinnoimia ja myös toteutuksessa tarvitaan yhteistyötä yli toimialarajojen. Liikunnallisuuden edistämisen tulee myös olla kaikkien hallintokuntien yhteinen tavoite."

Kannattaja: Sami Muttilainen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen 1 yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Jussi Chydenius: Lisätään kappaleen 8 loppuun virke:

"Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että vuodelle 2022 liikunnan investointimäärärahoja lisätään."

Kannattaja: Sami Muttilainen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jussi Chydeniuksen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutet-
tuna

Jaa-äännet: 5

Mika Ebeling, Arja Karhuvaara, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Laura
Varjokari

Ei-äännet: 7

Jussi Chydenius, Simon Granroth, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi,
Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa, Niilo Toivonen

Tyhjä: 1

Nasima Razmyar

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jussi Chydeniuksen vas-
taehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 5–7 (1 tyhjä).

02.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi